

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

TOPIC 1. UVOD V EKONOMIJO DELITVE IN V NOVE OBLIKE ZAPOSLOVANJA

Izvedba tega projekta je financirana s strani Evropske komisije.
Vsebina publikacije je izključno odgovornost avtorja in v nobenem primeru ne
predstavlja stališč Evropske komisije.

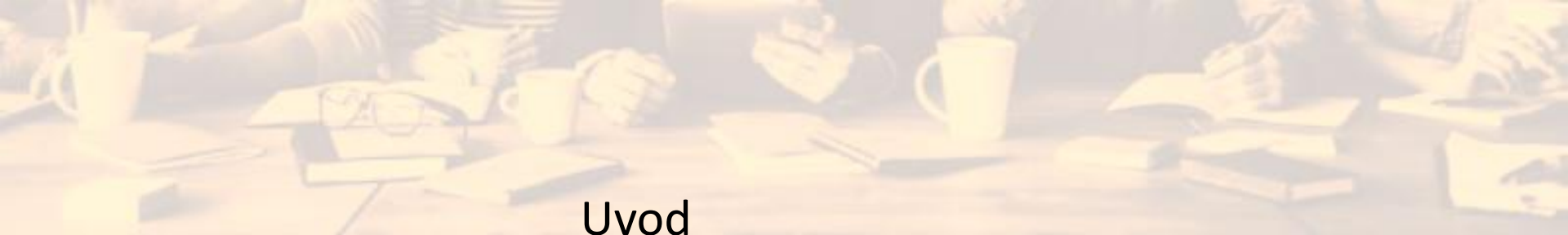
Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Struktura

- Tema: Ekonomija delitve in nove oblike zaposlovanja
- Struktura usposabljanja
 - 4 ure v razredu (dolga različica)
 - 4 ure samostojnega dela
- Cilj
 - Osnovni koncepti in razlike
 - Ozaveščanje
- Udeleženci
 - Brezposelne osebe
 - HR strokovnjaki

Uvodni videloposnetek (teazer)

Uvod

- Uvod
- Del1 Ekonomija platform
- Del2 Nove oblike zaposlovanja

Del 1

Ekonomija delitve ali ekonomija platform

Koncepti, trendi in oblike ekonomije delitve

- Trg dela se spreminja
 - Zaradi tehnoloških inovacij in razširjenosti IKT (širokopasovni internet, pametni telefoni, tablice, itd.)
- Pojavljaje se nove oblike zaposlovanja
 - „Collaborative economy“, „gig-economy“ ali ekonomija delitve
 - Delo se posreduje preko interneta (online platforms)
 - „Fuzzy“ terminologija:
 - ‘crowdsourcing’, ‘crowdwork’, ‘cloudsourcing’, ‘co-creation’ ali ‘prosumption’
 - Ekonomija delive, „zastonj prevoz“ ideja delitve dobrin in storitev

Ekonomija delitve

- Delo je lahko vezano na lokacijo ali neodvisno od lokacije
 - i.e. work online ali offline
- Storitve in izdelki
 - Digitalne dobrine (software, graphics, websites, videos, etc.)
 - Namestitve in prevoz, dostava hrane, obrtni izdelki, gospodinske storive
- Plačano ali neplačano
- Številne oblike formalnih in neformalnih delovnih razmerij
 - Redna zaposlitev, vse oblike zaposlitve s krajšim delovnim časom, freelancing, delo na podlagi vavčerjev itd.

Kategorizacija (1)

➤ Digitalne storitve

- Storitve, ki jih je mogoče digitalizirati
- Lahko se naredi doma
- Od preprostega do zapletenega
- Trajanje: od minut do tednov
- Primeri: kodiranje, oblikovanje, glasba, video, mikro naloge,...

➤ Offline storitve

- Zahtevajo določeno lokacijo
- Delovno opremo
- Kvalifikacije
- Naloge so kratkoročne
- Primeri: prevoz, dostava hrane, gospodinjske storitve, obrtništvo,...

Kategorizacija (2)

- Dajanje v najem nepremičnin
 - Namestitev -> zelo visoke začetne naložbe
 - Ne zahteva dela
 - Pomembno je v mestih ali turističnih regijah
 - Primeri: Airbnb, Wimdoo
- Prodaja fizičnih izdelkov
 - Lahko se proizvaja kjerkoli
 - Prodano preko interneta, dostavljeno na poštno storitev
 - Primeri: ročno izdelani izdelki

Kategorizacija (3)

➤ Platforme delitve

- Izmenjava izdelkov ali storitev
- Neprofitne
- Uporaba spletnih strani, forumov, facebook strani, spletnih platform, ...
- Lahko uporablja časovne valute
 - Storitve so izračunane v časovnih ekvivalentih
- Neustrezno za samozaposlitev
- Primeri: časovne banke, delitev pisarniškega in bivalnega prostora, delitev prevoza (avtomobili, kolesa, itd.), storitve souporabe,...

Tipi platform

- Platforme, ki temeljijo na ponudbi
 - Delavci se prijavijo za objavljeno delovno mesto, dogovorjeno je nadomestilo
 - Oglejte si primere: Upwork, Freelancer
- Tekmovalne platforme
 - Stranke objavijo natečaj, cena je določena
 - Oglejte si primere: 99designs, Designcrowd
- Trgovalne platforme
 - Storitve ali izdelki, ki so pripravljeni
 - Glej primere: fivrr, Ebay
- Avtomatsko ujemanja
 - Pogosto prek aplikacije
 - Primeri: Uber, Deliveroo, Foodora

Diskusija

- Oblikujte skupine (3 skupine po 5 oseb ali 5 skupin po 3 osebe)
 - Katere so glavne prednosti / težave SHE in NFE?
 - Ali menite, da sta lahko SHE in NFE zanimiva za vas?
- Vsaka skupina dela na te vprašanjih in predstavi glavne zaključke

Del 2

Nove oblike zaposlovanja

Nove oblike zaposlovanja

- Naraščajoče oblike zaposlitve od leta 2000 dalje
- Narast teh zaposlitev med in po kriznih letih 2008
- Ni standardna zaposlitev
- Uporaba večje prožnosti
- Devet kategorij
 - Delitev zaposlenih / Employee sharing
 - Delitev dela / Job sharing
 - Delo na podlagi vavčerjev / Voucher-based work
 - Začasno upravljanje / Interim management
 - Priložnostno delo / Casual work
 - Mobilno delo na podlagi IKT / ICT-based mobile work
 - Množična zaposlitev / Crowd employment
 - Portfeljsko delo / Portfolio work
 - Sodelovalno delo / Collaborative work

Delitev zaposlenih / Employee sharing

- Dva ali več delodajalcev skupaj zaposlujeta delavce
- Prilagodljiva distribucija delavcev med delodajalci
- Za zaposlitev za nedoločen čas ali za krajši delovni čas, sezonska zaposlitev
- Identificirano v
 - Bolgarija v IT sektorju
 - Ni zelo pogosta v Grčiji, Španiji in Sloveniji

Delitev dela / Job sharing

- Dva ali več delavcev se najame za eno delovno mesto
- Ponavadi za en polni delovni čas
- Fleksibilnost zaposlenih (v nasprotju s prožnostjo delodajalca)

Delo na podlagi vavčerjev / Voucher-based work

- Brez neposrednega gotovinskega plačila
- Delodajalci kupujejo potrdila od uradnih organov
- Vavčerji so veljavni za določeno kratkoročno nalogo
 - Gospodinske storitve, kmetijstvo
- Vaučerji že vključujejo pristojbine in davke
- Za študente, migrante, brezposelne, upokojence
- Izbrati formalno in prijavljeno delovno razmerje

Začasno upravljanje / Interim management

- Podobno kot agencije za začasno delo
- Izposoja osebja za določen namen in trajanje
- Cilji visoko specializiranih strokovnjakov
- Velika fleksibilnost, brez dolgoročne zavezanosti

Priložnostno delo / Casual work

- Prožnost delodajalcev
- Zaposlenost je odvisna od trenutne delovne obremenitve
- Brez stalnega delovnega razmerja, vprašljivo plačilo
- Primeri: pogodbe o ničelnem času (Anglija)
- Identificirano v
 - Slovenija za mlade, ki želijo pridobiti izkušnje (predvsem za študente)

Mobilno delo na podlagi IKT / ICT-based mobile work

- Razvoj IKT
 - Mobilne širokopolasovne povezave, prenosni računalniki, pametne telefone ali tablične računalnike
- Nova raven mobilnosti delavcev
 - Delo zunaj pisarne
 - Ni za vse vrste dela
- Za delavce: zmanjšan čas vožnje, več fleksibilnosti, večja avtonomija

Portfeljsko delo / Portfolio work

- Ni povsem novo (prvič opisano v devetdesetih letih)
- Ljudje, ki delajo za več strank in / ali delodajalcev
- Pogosto pri freelanciranju in samozaposlitvi
- Delo je ponavadi začasno in majhno

Vprašanja

1. Katere so glavne prednosti / težave SHE in NFE?
 2. Ali menite, da sta lahko SHE in NFE zanimiva za vas?
- Razpravljajte v skupinah
 - Predstavite svoje zaključke

Preberite

Študije primerov za in proti novim oblikam zaposlovanja

- http://www.huffingtonpost.com/entry/the-sharing-economy-can-t_b_10242948.html
- http://www.huffingtonpost.com/entry/the-sharing-economy-is-ca_b_8765450.html
- http://www.huffingtonpost.com/entry/sharing-economy-american-workers_b_9018724.html
- http://www.huffingtonpost.com/entry/why-the-gig-economy-is-sp_b_9591540.html#

Priložnosti

- Delo in dohodek
 - Udeležba na trgu dela
 - Npr. na oddaljenih območjih
- Usposabljanje in izkušnje
- Dostop do strank
- Prilagodljivost
 - Npr. delovni čas
- Svoj šef

Ovire

- Negotov pravni položaj
- Nizka plača
- Nezavarovano plačilo
- Zdravje in varnost
- Socialna varnost
- Davki
- Avtorske težave
- Delovni pogoji
 - Delovni čas
 - Nadzor in nadzor
- Intenzivnost dela
- Globalna konkurenca

Hvala.